

Budgetchef
Raymond Lützhöft
0410-73 31 35
raymond.lutzhof@trelleborg.se

Tjänsteskrivelse

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Revidering av kommunens Finanspolicy

Sammanfattning

Inför arbete med en revidering av Finanspolicyn formulerades en uppdragsbeskrivning 2015-09-04 (bilaga) som underströk vikten av ett koncernperspektiv.

Arbetet med Finanspolicyn har genomförts under 2016 tillsammans med representanter ifrån bolagen. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslöt 2017-02-15 att översända ett förslag till Finanspolicy (161014) på remiss till kommunens bolag samt till partigrupperna, med begäran om svar senast 2017-03-31. Vid remisstidens utgång har Trelleborgs Hamn AB, AB Trelleborgshem, Östersjöterminalen AB, Trelleborgs Kommuns Utvecklings AB och Trelleborgs Bredbands AB inkommit med remiss svar. Inga av partigrupperna har lämnat svar.

Ärendet

Ganska tidigt under arbetet med Finanspolicyn stod det klart att nuvarande policy är alldeles för komplex och detaljerad för att kunna fungera som ett effektivt styrinstrument på koncernnivå. Detta beror bl.a. på att dagens modell för ägarstyrning förändrats i förhållande till vad som gällde år 2003 när policyn reviderades senast. Följaktligen så delades arbetet upp i två perspektiv enligt den modell som beskrivs på sidan 3-5 i förslaget till Finanspolicy, dvs. en koncernövergripande Finanspolicy som gäller både förvaltning och bolag, vilken kompletteras och förtydligas i kommunförvaltningen respektive bolagens Finansiella riktlinjer. Kommunfullmäktige beslutar om Finanspolicy och kommunstyrelsen respektive bolagsstyrelserna beslutar om Finansiella riktlinjer.

Av bolagens remiss svar framgår följande:

Ifrån två dvs. *Trelleborgs Bredbands AB* och *Östersjöterminalen AB* framgår att bolagens styrelser inte haft möjlighet att behandla frågan om Finanspolicyn. I det senare fallet anger man den korta remiss tiden som orsak. Noteras skall dock att bolagens tjänstemän givits möjlighet att delta i arbetet med finanspolicyn under 2016, och därmed haft möjlighet att påverka utformningen av Finanspolicyn.

I remiss svaret ifrån *Trelleborgs Kommuns Utvecklings AB* så konstateras att bolaget inte bedriver kommersiell affärsverksamhet och därmed inte berörs av alla delar i Finanspolicyn. Bolaget ställer sig dock mycket positiv till uppdateringen och pekar bl.a. på vikten av att tydliggöra riktlinjerna för hur överskottslikviden inom koncernen kan användas.

Trelleborgs Hamn AB har kommenterat och lämnat förslag på justeringar avseende avsnitten Ansvar och befogenheter/Ansvarsnivåer, Riskhantering/ Finansieringsrisk och Riskhantering/Ränterisk.

När det gäller avsnittet Ansvarsnivåer anser bolaget att kommunstyrelsens ansvar att "övergripande ansvara för finansverksamheten enligt denna finanspolicy strider mot ägardirektivets punkt 9. Ansvarsfrågan enligt förslaget till Finanspolicy och ansvarsfrågan enligt ägardirektivet beskriver dock två olika nivåer. Att kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för kommunen som helhet, att leda och samordna förvaltningen, framgår både av kommunallag (6 kap 1 §) och kommunstyrelsens reglemente (1 §). Och i detta ingår också att "ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag." Att bolaget inom ramen för detta "har det yttersta ansvaret för den egna finansieringen" är en självklarhet.

I avsnittet om Riskhanteringen beskrivs Finansieringsrisker och i andra stycket i denna del vill bolaget göra ett förtydligande enligt "Kapitalförsörjningen ska tryggas genom en god diversifiering från var tid avseende lånens förfallostruktur, upplåningsformer, långivare och kreditlöften." Undertecknad anser att detta ökar tydligheten i säkringsredovisningen för swap-handeln och föreslår därför att denna justering genomförs.

I avsnittet om Riskhantering och delen som beskriver Ränterisk så motsätter sig bolaget att "Strategin bör uttryckas som en bestämd förfallostruktur för räntebindningen och riskmandat ska ange tillåtna avvikelser." eftersom samma avsnitt anger "Strategin skall för kommunens del beslutas av kommunstyrelsen och för bolagens del i respektive bolagsstyrelse." Detta innebär dock inte på något sätt någon motsättning. Det som Finanspolicyn stipulerar är en metod för att beskriva strategin. Hur den metoden fylls med siffror beslutar respektive styrelse.

AB Trelleborgshem efterlyser ytterligare svarstid på remissen och föreslår att de inkomna remissvaren skickas ut igen på en sammanställd remissrunda. Vidare anser bolaget det viktigt att om kommunens finanspolicy även skall omfatta bolaget bör denna utformas betryggande med god riskkontroll. Den bör också utformas så det aldrig kan bli aktuellt att ifrågasätta otillåten värde överföring eller otillåtet statsstöd. Undertecknad anser att föreliggande förslag till Finanspolicy väl täcker de krav angående riskkontrollen som kan ställas i en övergripande policy. Vidare finns regler angående utlåning till och borgen för verksamheter som bedrivs i konkurrens och omfattas av EU:s statsstödsregler, under avsnittet om Borgen och upplåning. Preciseringsen av riskkontrollen samt skydd mot otillåten värde överföring eller otillåtet statsstöd kan förtydligas ytterligare i bolagets Finansiella riktlinjer.

AB Trelleborgshem har också kommenterat och lämnat förslag på justeringar avseende avsnitten Inledning/Övergripande mål, Ansvar och befogenheter/Ansvarsnivåer, Riskhantering/Finansieringsrisk, Riskhantering/Ränterisk, Riskhantering/Motpartsrisk, Riskhantering/Valutarisk, Likviditetsförvaltning och placering samt Borgen och utlåning.

Generellt kan undertecknad konstatera att en del av de kommentarer och förslag som bolaget lämnat är förtydliganden som inte innebär någon egentlig förändring av innebörden i förslaget till Finanspolicy. I arbetet med den nya Finanspolicyn har ambitionen varit att koncentrera texten och innehållet för att därigenom öka översiktligheten och förståelsen till en "policy-nivå". Därigenom får dokumentet en styrande förmåga på koncern nivå. Behov av förtydligande och kompletteringar får ske i bolagens och den kommunala förvaltningens Finansiella riktlinjer. Bolagets förslag till sådana förtydligande kommenteras inte i det följande.

När det gäller avsnittet Ansvarsnivåer anser man att kommunstyrelsens ansvar skall inskränkas till inom den kommunala förvaltningen. Att kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för kommunen som helhet, att leda och samordna förvaltningen,

framgår dock både av kommunallag (6 kap 1§) och kommunstyrelsens reglemente (1§). Och i detta ingår också att ha "ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag."

Avseende Riskhantering och Finansieringsrisken så föreslår man att en högre andel lån än 50 procent skall kunna förfalla inom ett (1) år. Denna fråga har diskuterats ingående under arbetet med Finanspolicyn, där tjänstemän från bolagen varit delaktiga, och ur ett *koncernperspektiv* har konstaterats att 50 procent är en både rimlig och realistisk nivå.

Inom Riskhantering och texten som beskriver Ränterisk så anser bolaget att denna är onödig och skall strykas. Ur koncernperspektiv och utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt är det dock önskvärt med en strukturerad uppföljning. Det som Finanspolicyn stipulerar är en metod för att beskriva strategin. Hur den metoden fylls med siffror beslutar respektive styrelse.

Angående Riskhantering och Valutarisken så anser bolaget att man skall komplettera texten med att "Om det i framtiden uppkommer tillgångar, skulder eller flöden i utländsk valuta, i större omfattning, skall en valutapolicy upprättas". Denna möjlighet att komplettera Finanspolicyn finns alltid och enligt förslaget till Finanspolicy skall alla undantag ifrån att upplåna och placera i svensk valuta alltid beslutas av kommunfullmäktige.

Att det finns risker med hantering av derivatinstrument är nog de flesta överens om. Därför är det viktigt med tydliga regler. Bolaget anser att det under riskhanteringen för Derivatinstrument tydligt skall framgå vilka begränsningar som gäller och föreslår ett tillägg i andra stycket med: "Kombinationer av ränteswapar och ränteoptioner är inte tillåtet". Enligt nuvarande skrivning "Derivatinstrument får enbart användas som säkringsinstrument och inte i spekulativt syfte och ska därmed alltid kunna säkringsredovisas" så förhindras att optioner ställs ut, vilket är det absolut viktigaste. Optioner kan därmed enbart användas som skydd. Bolagets förslag är en detaljreglering som kan framgå i de finansiella riktlinjerna för respektive verksamhet.

När det gäller Likviditetsförvaltning och placering föreslår bolaget en ny justerad text. Vidare att en särskild placeringspolicy bör upprättas för hantering av överskottslikviditet. Här kan konstateras att förslaget till Finanspolicy innehåller regler som gäller placeringar.

Slutligen föreslår bolaget ett tillägg i avsnittet Borgen och utlåning, dvs.

"Kommunstyrelsen ska i finansiella riktlinjer ange riktlinjer för utlåning, borgen, kreditprövning och säkerheter samt riktlinjer för fastställande av borgensavgifter som beslutas av kommunfullmäktige i särskild ordning." Enligt gällande praxis så beslutar kommunfullmäktige årligen om bolagens borgensavgifter i samband med fastställande av Budget och flerårsplan. Förslaget till Finanspolicy bör därför förtydligas enligt AB Trelleborgshems förslag.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

att föreslå kommunfullmäktige fastställa bifogade Finanspolicy för kommunkoncernen med de justeringar som framgår enligt ovan samt

Raymond Lützhöft
Budgetchef